

Utredning och utlåtande till justitiekanslersämbetet med anledning av ett klagomål: klagomål som gäller Lovisa stads och dess tjänsteinnehavares förfarande

STST 15.06.2026
1007/11.03.05/2025

Beredning

Stadsdirektör Tomas Björkroth

Personalchef Thomas Grönholm

Biträdande justitiekanslerns ställföreträdare har begärt en utredning från Lovisa stad med anledning av ett inlämnat klagomål. Den klagande kritiserar på de sätt som närmare framgår av klagomålet Lovisa stads miljöchefs förfarande när hon underlät att anteckna i diariet en muntlig utredning som lagts fram per telefon. Enligt klagomålet har träd som omfattas av den klagandes hemfrid fotograferats utan att man meddelat om det på förhand. Klaganden kritiserar dessutom det att miljöchefen meddelat ett beslut om en begäran om uppgifter jämte anvisningar för sökande av ändring nästan fem månader efter det att begäran framfördes. Enligt den klagande har det skett ett förfarandefel vid hörandet i samband med stadsstyrelsens beslut 9.2.2026 i och med att hen inte beretts tillfälle att lämna ett bemötande innan ärendet avgjordes. Enligt den klagande har miljöchefen dessutom varit jävig som nämndens föredragande på grund av sin förhandsinställning i ett fall där nämnden behandlade ett ärende om fridlysning med stöd av naturvårdslagen.

Kompletterande mötesmaterial:

- Klagomålsskrift med bilagor (innehåller personuppgifter, publiceras inte i det allmänna datanätet)
- Miljöchefens personliga utredning (innehåller personuppgifter, publiceras inte i det allmänna datanätet)
- Begäran om utredning och utlåtande 30.4.2026 (innehåller personuppgifter, publiceras inte i det allmänna datanätet)

Bilaga:

- Utdrag ur stadsstyrelsens protokoll 9.2.2026, § 39

Föredragning

Stadsdirektör Tomas Björkroth

Förslag

Det föreslås att justitiekanslersämbetet ges följande utlåtande och utredning med anledning av klagomålet:

Lovisa stad känner inte till att det skulle pågå andra processer i samma ärende.

Punkt 1–5 i klagomålet

Den klagande har genom en förvaltningsklagan daterad 28.10.2025 som hen skickat till Lovisa stad begärt att stadsstyrelsen i Lovisa stad undersöker miljöchefen och miljövården gällande följande:

1. underlåtenhet att svara på begäran om uppgifter och underlåtenhet att anteckna uppgifter
2. tidigare underlåtenhet att anteckna uppgifter
3. miljövårdsenhetens tillsynsåtgärder med anledning av en

vattenavstängning som inte meddelades på förhand

4. miljöchefens jäv.

Den klagande har i sitt klagomål till justitiekanslersämbetet 12.3.2026 och i punkterna 1–5 i klagomålet till stor del upprepat de anmärkningar om miljöchefens och miljövårdsenhetens agerande som hen framförde i klagan till stadsstyrelsen i Lovisa stad 28.10.2025.

Stadsstyrelsen i Lovisa stad har på sitt sammanträde 9.2.2026, § 39, beslutat ge klaganden det svar som förslås i beredningstexten. Stadsstyrelsens anser att den i och med det svar som den gav 9.2.2026, § 39, till stor del redan gett klaganden ett svar gällande de omständigheter som den klagande nu åberopar i punkt 1–5 i sitt klagomål till justitiekanslersämbetet. Som sitt svar till justitiekanslersämbetet i fråga om punkt 1–5 i klagomålet hänvisar stadsstyrelsen därför till den personliga utredning som miljöchefen gett och till sitt tidigare beslut från 9.2.2026, § 39, och särskilt till följande punkter i beslutets beredningstext:

– Punkt 1, underlåtenhet att svara på begäran om uppgifter och underlåtenhet att anteckna uppgifter

– Punkt 2, tidigare underlåtenhet att anteckna uppgifter.

Till utlåtandet gällande klagomålet till justitiekanslersämbetet fogas därför ett utdrag ur stadsstyrelsens beslut 9.2.2026, § 39.

Punkt 6 i klagomålet – Hörande av klaganden

När det gäller den klagan som den klagande anförde hos stadsstyrelsen 28.10.2025 kritiserar den klagande Lovisa stads förvaltningsdirektörs förfarande till den del att förvaltningsdirektören inte tillställde den klagande det bemötande som miljöchefen gett i ärendet 28.1.2026 och inte beredde den klagande möjlighet att yttra sig i ärendet med anledning av miljöchefens bemötande. Den klagande anser att hans begäran om att ge ett svar inte beaktades och inte har hörts. Till stöd för sin uppfattning hänvisar hen till 21 § (rättsskydd) i grundlagen (731/1999) och 34 § (hörande av part) i förvaltningslagen (434/2003). Den klagande hänvisar dessutom till 31 § i förvaltningslagen, med stöd av vilken en myndighet ska se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Utredningen av ett ärende innebär enligt den klagande att parten har en grundläggande rättighet att bli hörd gällande alla omständigheter som läggs fram i ärendet.

Enligt 34 § i förvaltningslagen ska en part innan ett ärende avgörs ges tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras.

Ett ärende får avgöras utan att en part hörs, om

- 1) yrkandet lämnas utan prövning eller omedelbart avslås såsom ogrundat
- 2) ärendet gäller anställande i tjänstgöringsförhållande eller antagande till frivillig utbildning
- 3) ärendet gäller beviljande av en sådan förmån som grundar sig på bedömning av sökandens egenskaper
- 4) hörandet kan äventyra syftet med beslutet eller om det dröjsmål som

hörandet medför i behandlingen av ärendet orsakar betydande skada för människors hälsa, den allmänna säkerheten eller miljön

5) ett yrkande som inte rör någon annan part godkänns eller om hörandet av någon annan orsak är uppenbart onödigt.

I beredningsmaterialet för förvaltningslagen (RP 72/2002, allmän motivering) konstateras att behandlingen av förvaltningsklagan skiljer sig från den traditionella behandlingen av ett förvaltningsärende också i det att det i ett ärende som gäller klagan inte fattas beslut om någons rätt, fördel eller skyldighet. Rättsskyddet för den som anför klagan och för den som är föremål för klagan ska dock beaktas både när klagan behandlas och när avgörandet meddelas. I lagberedningsmaterialet konstateras dessutom att en förvaltningsklagan i allmänhet inte direkt gäller den som har anfört klagan. Ställningen för den som har anfört klagan accentueras dock i situationer där det är frågan om den klagandes eget ärende och det inte finns någon regelmässig möjlighet att söka ändring. Dylika situationer är typiska i synnerhet i faktisk förvaltningsverksamhet, exempelvis i fråga om hälsovården. Även om den som anfört klagan inte är part eller motpart i själva klagomålsärendet, kan det av rättssäkerhetsskäl vara nödvändigt att också den som har anfört klagan bereds tillfälle att lägga fram ett bemötande.

Stadsstyrelsen ser inte att det på det sätt som konstateras ovan i lagberedningsmaterialet gällande parterna i förvaltningsklagan finns förutsättningar för att förvaltningsdirektören borde ha berett klaganden möjlighet att ge sitt bemötande angående miljöchefens svar 28.1.2026, eftersom klaganden inte kan anses vara part i ärendet i enlighet med 34 § i förvaltningslagen och rättssäkerhetsskäl inte har krävt att förvaltningsdirektören borde ha hört klaganden i ärendet. Stadsstyrelsen konstaterar därför att man inom stadens förvaltning har behandlat ärendet i enlighet med 31 § i förvaltningslagen, det vill säga man har sett till att ärendet utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Därtill konstateras att det ärende som den klagandes förvaltningsklagan 28.10.2025 till stor del hänför sig till har avgjorts genom Helsingfors förvaltningsdomstols beslut 6014/2025 meddelat 25.9.2025, vilket vunnit laga kraft. Högsta förvaltningsdomstolen har genom sitt beslut 10/2026 meddelat 7.1.2026 avslagit den klagandes ansökan om besvärstillstånd i ärendet.

Punkt 7–8 i klagomålet – miljöchefens agerande och jäv

Som sitt svar till justitiekanslersämbetet i fråga om punkt 7 och 8 i klagomålet hänvisar stadsstyrelsen till den personliga utredning som miljöchefen gett gällande de påståenden om jäv som gäller henne, vilken hon begärts lämna med anledning av klagomålet till justitiekanslersämbetet. Miljöchefens utredning bifogas därför detta utlåtande.

Stadsstyrelsen lämnar med anledning av det anförda klagomålet ovan nämnda utlåtande och utredning jämte bilagor till justitiekanslersämbetet.

Beslut